

Instanța de fond: Judecătoria Ungheni
Judecător: A. Parfeni
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți,
Judecători: T. Duca
D. Pușca
A. Albu

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
Î N C H E I E R E

16 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecător

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iurie Bejenaru și Vera Macinskaia

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ana Lebedă,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Ana Lebedă împotriva lui Scalețchi Constantin cu privire la contestarea ilegalității refuzului notarului și eliberarea certificatului de moștenitor legal,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 25 februarie 2014 prin care apelul depus de către Ana Lebedă a fost respins, hotărîrea Judecătoriei Ungheni din 02 decembrie 2013 a fost menținută,

A C O N S T A T A T :

La 02 mai 2013 Ana Lebeda s-a adresat în instanța de judecată cu cererea de chemare în judecată către Scalețchi Constantin privind contestarea ilegalității refuzului notarului și eliberarea certificatului de moștenitor legal.

În motivarea cererii reclamanta Ana Lebeda a indicat, că la 01.01.2012 a decedat sora sa Petrova Maria, născută la 05.02.1944.

Pe parcursul vieții reclamanta a fost cu sora sa în relații foarte bune și întotdeauna a ajutat-o financiar. Deoarece defuncta nu era căsătorită și nu avea nici

copii, dînsa a declarat tuturor rudelor că îi va lăsa reclamantei averea sa prin testament, însă moartea Măriei Petrova a survenit subit și nu a mai reușit să-i testeze averea sa prin act notarial.

Toate cheltuielile necesare pentru înmormîntarea Măriei Petrova le-a suportat doar reclamanta, iar celelalte rude nu au contribuit cu nimic.

Averea defunctei se află pe str. Iașului 12/3 or. Ungheni și se compune din 1/3 cotă-parte din terenul cu suprafața de 0,0684 ha cu nr. cadastral 9201108.058; un apartament cu o odaie cu suprafața totală de 26,9 m.p. cu nr. cadastral 9201108.058.01.003 și 1/3 din șura cu nr. cadastral 9201108.058.02 cu suprafața totală de 27,9 m.p.

Potrivit art.1432 alin.(1) CC, moștenirea este transmiterea patrimoniului unei persoane fizice decedate către succesorii săi. Alin.(3) al aceluiași articol prevede: moștenirea are loc conform testamentului și în temeiul legii.

Conform art.1499 CC alin.(1) lit.a), moștenirea legală se aplică în cazul în care cel ce a lăsat moștenirea nu a lăsat nici un testament

Din cauza că, defuncta nu avea moștenitori de clasa I, la moștenire au fost chemați cei de clasa II - colateralii privilegiați - frații și surorile Măriei Petrova. La 15.03.2012 reclamanta a depus la notarul public Constantin Scalețchi o declarație cu nr.3904 în baza căruia a fost deschis dosarul succesoral nr.50/MJ 402531. În declarație reclamanta a indicat toți succesorii defunctei.

Prin declarații autentificate, sora reclamantei Gaveac Ecaterina și fratele Petrov Ivan au renunțat la moștenire în favoarea reclamantei. La fel și 3 copii din cei 7 a fratelui decedat și anume Petrova Olga, Petrov Serghei, Petrov Andrian au renunțat și ei la moștenire.

Cunoscînd despre decesul Mariei Petrova și deschiderea succesiuni, ceilalți succesorii nu au depus la notar nici o declarație, după cum prevede legea și respectiv nu și-au manifestat dorința de a moșteni averea succesorală.

Menționează că, este unica dintre succesorii legali care a depus declarația de acceptare a moștenirii în termenul stabilit de lege. Dînsa a intrat și de fapt în posesia patrimoniului succesoral rămas după decesul Măriei Petrova, menține casa în starea corespunzătoare, achită toate plățile comunale, impozite și datoriile acumulate de către defunctă.

După expirarea termenului de 6 luni de la data deschiderii succesiunii reclamanta s-a adresat verbal notarului Scalețchi Constantin, în repetate rînduri și a solicitat să-i fie eliberat certificatul de moștenitor legal, însă de fiecare dată notarul refuza eliberarea acestuia, pe motivul că este obligatoriu să depună declarație de acceptare a succesiunii și alți succesorii, chiar dacă aceștia au depășit termenul legal.

Reclamanta a încercat să soluționeze acest conflict pe cale amiabilă și a expediat în sfârșitul lunii martie 2013 în adresa notarului o cerere prealabilă prin care i-a acordat un termen de 10 zile pentru a-i elibera certificatul de moștenitor legal.

După expirarea termenului acordat, la 13 aprilie 2013 reclamanta s-a prezentat la biroul notarial după certificat, însă notarul Constantin Scalețchi i-a declarat că refuză categoric eliberarea actului notarial.

Concretizează că, reclamanta nu este de acord cu includerea în cercul de moștenitori a succesorilor care au depășit termenul legal de acceptare a averii succesoriale.

La moment casa de locuit și șura necesită o reparație capitală cu schimbarea ușilor, geamurilor și a acoperișului, iar vecinii o împiedică vădit să facă acest lucru. Deoarece a trecut mai bine de un an de la data deschiderii succesiunii, pârâul, prin decizia de refuz de eliberare a certificatului de moștenitor legal, îi lezează drepturile ei în calitate de succesor legal și totodată în mod ilegal și-a atribuit competența instanței de judecată de a prelungi termenul necesar pentru depunerea declarației de acceptare a succesiunii de către alte persoane, care pînă la moment au omis acest termen. Consideră că, îi sunt lezate în propriile drepturi din cauza că alți potențiali succesorii și-au ignorat drepturile și obligațiile lor de acceptare a succesiunii.

Solicită reclamanta, constatarea ilegală a refuzului notarului Constantin Scalețchi de a elibera certificatul de moștenitor legal, a obliga notarul Constantin Scalețchi să perfecteze și să elibereze certificatul de moștenitor legal pe numele Anei Lebeda asupra averii succesoriale rămase după decesul Măriei Petrova și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ungheni din 02 decembrie 2013, acțiunea înaintată de către reclamanta Ana Lebadă a fost respinsă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2014, apelul depus de către Ana Lebadă a fost respins, hotărîrea Judecătoriei Ungheni din 02 decembrie 2013 a fost menținută.

Invocînd ilegalitatea acestei decizii la data de 22 aprilie 2014, Ana Lebadă a depus cerere de recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, Ana Lebadă a indicat că, decizia instanței de apel a fost adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material și cu încălcarea normelor de drept procedural.

Totodată, mai invocă recurenta că, instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a litigiului.

Din actele pricinii rezultă cu certitudine că copia deciziei instanței de apel a fost expediată în adresa părților la data de 19 martie 2013. Recursul a fost declarat la data de 22 aprilie 2014, astfel, prin prisma art. 434 CPC, Completul Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul depus în termen.

La data de 08 mai 2014, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție a expediat în adresa lui Scalețchi Constantin copia recursului depus de către Ana Lebădă, cu informarea concomitentă a acestuia despre necesitatea depunerii referinței.

La data de 04 iunie 2014, Scalețchi Constantin a depus referință la cererea de recurs declarată de către Lebădă Ana, solicitând respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

Ulterior la 08 iulie 2014, Ana Lebădă a depus o explicație la referința înaintată de către Scalețchi Constantin solicitând repetat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii înaintate.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Lebădă Ana este inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu dispoziția art. 432 alin. (1) C.P.C., părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) C.P.C., cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) C.P.C..

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, temeiurile recursului declarat nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) C.P.C.. Mai mult de cît atît, cauza a fost judecată cu respectarea normelor de drept material și procesual, iar recursul fiind vădit neîntemeiat.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 C.P.C. al RM, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 C.P.C. și anume la lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) C.P.C..

În acest sens, instanța de recurs accentuează că, potrivit art. 440, alin. (1) C.P.C., în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, aplicând corespunzător normele de drept material și respectând normele de drept procedural, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Lebădă Ana ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) C.P.C., completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Recursul declarat de către Lebădă Ana se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Vera Macinskaia